

الله
الحرم
الحرم

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت درجه مقطع دکترای عمومی دندانپزشکی

عنوان:

بررسی میزان پذیرش روش‌های هدایت رفتاری در والدین بیماران

مراجعه کننده به بخش کودکان دانشکده دندانپزشکی اردبیل در سال

1397

استاد راهنما:

دکتر ستاره سهیلی

اساتید مشاور:

دکتر سمیه حکمت فر

مهندس مالک اباذری

نگارش:

مهلا لطفی

سپاسگزاری

سپاس از معلمان و اساتید فرزانه و فرهیخته‌ای که در راه کسب علم و
معرفت مرا یاری نمودند

تقديم به

خانواده عزيزم...

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
42.....	چکیده.....
.....	فصل اول.....
Error! Bookmark not defined.....	1-1-1- مقدمه.....
Error! Bookmark not defined.....	1-1-1- دندانپزشکی کودکان.....
Error! Bookmark not defined.....	2-1-1- اهمیت کاربردی دندانپزشکی کودکان.....
Error! Bookmark not defined.....	3-1-1- ترس کودکان از دندانپزشکی.....
Error! Bookmark not defined.....	4-1-1- متغیرهای مرتبط رفتار غیر همکارانه.....
Error! Bookmark not defined.....	5-1-1- هدایت رفتار کودکان چیست.....
Error! Bookmark not defined.....	6-1-1- آماده سازی برای هدایت رفتاری.....
Error! Bookmark not defined.....	7-1-1- روش های هدایت رفتاری.....
Error! Bookmark not defined.....	8-1-1- تغییر دید والدین.....
Error! Bookmark not defined.....	2-1- بیان مسئله.....
Error! Bookmark not defined.....	3-1- اهداف، فرضیات و سؤالات پژوهشی.....
Error! Bookmark not defined.....	1-3-1- هدف کلی.....
Error! Bookmark not defined.....	2-3-1- اهداف اختصاصی.....
Error! Bookmark not defined.....	3-3-1- اهداف کاربردی.....
Error! Bookmark not defined.....	4-3-1- فرضیات و یا سؤالات پژوهشی.....
Error! Bookmark not defined.....	4-1- جدول متغیرها.....
.....	فصل دوم.....
Error! Bookmark not defined.....	2-2- مروری بر متون.....

..... فصل سوم

Error! Bookmark not defined. ..... 1-3- مواد و روش‌ها

Error! Bookmark not defined. ..... 1-1-3- نوع مطالعه

Error! Bookmark not defined. ..... 2-1-3- جامعه‌ی مورد مطالعه، حجم نمونه و نحوه نمونه‌گیری
defined.

Error! Bookmark not defined. ..... 3-1-3- معیارهای ورود و خروج از مطالعه

Error! Bookmark not defined. ..... 4-1-3- روش اجرا

Error! Bookmark not defined. ..... 5-1-3- ملاحظات اخلاقی

Error! Bookmark not defined. ..... 6-1-3- آنالیز آماری

..... فصل چهارم

Error! Bookmark not defined. ..... 1-4- یافته‌ها

Error! Bookmark not defined. ..... 1-1-4- توزیع والدین بر حسب تحصیلات

Error! Bookmark not defined. ..... 2-1-4- توزیع والدین بر حسب درآمد خانواده

Error! Bookmark not defined. ..... 3-1-4- توزیع والدین بر حسب جنسیت

Error! Bookmark not defined. ..... 4-1-4- توزیع والدین بر حسب دفعات مراجعه والدین به بخش کودکان
not defined.

Error! Bookmark not defined. ..... 5-1-4- توزیع والدین بر حسب تعداد فرزندان خانواده

Error! Bookmark not defined. ..... 6-1-4- توزیع والدین بر حسب سن

Error! ..... 7-1-4- روش ترجیحی هدایت رفتاری از نظر والدین به تفکیک تحصیلات والدین
Bookmark not defined.

Error! ..... 8-1-4- روش ترجیحی هدایت رفتاری از نظر والدین به تفکیک درآمد خانواده
Bookmark not defined.

Error! ..... 9-1-4- روش ترجیحی هدایت رفتاری از نظر والدین به تفکیک جنسیت والدین
Bookmark not defined.

..... 10-1-4- روش ترجیحی هدایت رفتاری از نظر والدین به تفکیک دفعات مراجعه والدین به بخش

Error! Bookmark not defined. ..... کودکان

Error! 11-1-4- روش ترجیحی هدایت رفتاری از نظر والدین به تفکیک تعداد فرزندان خانواده

Bookmark not defined.

Error! 12-1-4- روش ترجیحی هدایت رفتاری از نظر والدین به تفکیک سن والدین

Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined. ..... 13-1-4- روش ترجیحی هدایت رفتاری والدین

..... فصل پنجم

Error! Bookmark not defined. ..... 1-5- بحث

Error! Bookmark not defined. ..... 2-5- نتیجه گیری

Error! Bookmark not defined. ..... 3-5- محدودیت های مطالعه

Error! Bookmark not defined. ..... 4-5- پیشنهادها

Error! Bookmark not defined. ..... منابع

..... ضمیمه

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
6	شکل 1-1-مثلت درمان دندانپزشکی کودکان.....
27	تصویر 3-1-آرام بخشی.....
27	تصویر 3-2-بی‌هوشی عمومی.....
27	تصویر 3-3-بی‌حرکت سازی فعال.....
27	تصویر 3-4-بی‌حرکت سازی غیرفعال.....
28	تصویر 3-5-دست روی دهان.....
28	تصویر 3-6-کنترل صدا.....
28	تصویر 3-7-بگو-نشان بده-عمل کن.....
28	تصویر 3-8-تقویت مثبت.....

فهرست جداول

صفحه	عنوان
Error! Bookmark not defined.	جدول 4-1- توزیع والدین بر حسب تحصیلات
Error! Bookmark not defined.	جدول 4-2- توزیع والدین بر حسب درآمد خانواده
Error! Bookmark not defined.	جدول 4-3- توزیع والدین بر حسب جنسیت
Error! Bookmark not defined.	جدول 4-4- توزیع والدین بر حسب دفعات والدین مراجعه به بخش کودکان
Error! Bookmark not defined.	جدول 4-5- توزیع والدین بر حسب تعداد فرزندان خانواده
Error! Bookmark not defined.	جدول 4-6- توزیع والدین بر حسب سن
Error!	جدول 4-7- روش ترجیحی هدایت رفتاری از نظر والدین به تفکیک تحصیلات والدین
Error!	جدول 4-8- روش ترجیحی هدایت رفتاری از نظر والدین به تفکیک درآمد خانواده
Error!	جدول 4-9- روش ترجیحی هدایت رفتاری از نظر والدین به تفکیک جنسیت والدین
Error!	جدول 4-10- روش ترجیحی هدایت رفتاری از نظر والدین به تفکیک دفعات مراجعه والدین به بخش کودکان
Error!	جدول 4-11- روش ترجیحی هدایت رفتاری از نظر والدین به تفکیک تعداد فرزندان خانواده
Error!	جدول 4-12- روش ترجیحی هدایت رفتاری از نظر والدین به تفکیک سن والدین
Error! Bookmark not defined.	جدول 4-13- روش ترجیحی هدایت رفتاری والدین

چکیده

بررسی میزان پذیرش روش‌های هدایت رفتاری در والدین بیماران مراجعه کننده به بخش

کودکان دانشکده دندانپزشکی اردبیل در سال 1397

پیشینه و هدف: جهت درمان دندانپزشکی ایمن و موثر برای کودکان، اغلب نیازمند به کارگیری روش‌های هدایت رفتاری هستیم. پذیرش این روش‌های هدایت رفتاری از سوی والدین، دندانپزشک را در انتخاب روش مناسب برای درمان موفق کمک می‌کند. لذا مطالعه حاضر با هدف تعیین میزان پذیرش روش‌های مختلف هدایت رفتاری در والدین بیماران مراجعه کننده به بخش کودکان دانشکده دندانپزشکی اردبیل طراحی شد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه مقطعی، والدین واجد شرایط وارد مطالعه شدند. پس از آموزش روش‌های مختلف هدایت رفتاری از طریق آلبوم عکس، پرسشنامه حاوی اطلاعات دموگرافیک و 8 سوال در مورد میزان پذیرش روش‌های هدایت رفتاری توسط والدین تکمیل شد. داده‌های بدست آمده توسط آزمون ANOVA (آنالیز واریانس) و آزمون تی تست مستقل ارزیابی شد. سطح معنی داری آزمون‌ها 0/05 در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: از 170 نفر والدین مورد مطالعه، 114 نفر مادر و 56 نفر پدر با میانگین سنی 20 تا 52 سال بودند. به ترتیب «تقویت مثبت»، «بگو-نشان-بده-عمل کن»، «آرام‌بخشی»، «کنترل صدا»، «بیهوشی عمومی»، «بی حرکت‌سازی فعال»، «دست روی دهان» و «بی حرکت‌سازی غیرفعال» بیش‌ترین تا کمترین پذیرش را از نظر والدین داشتند. بین پذیرش روش تقویت مثبت با تحصیلات والد، درآمد خانواده و دفعات مراجعه والد به همراه کودک؛ بین روش آرام‌بخشی با تحصیلات والد؛ بین روش کنترل صدا با جنسیت والد؛ بین روش بیهوشی عمومی با تحصیلات والد و درآمد خانواده؛ بین روش بی حرکت‌سازی فعال با درآمد خانواده و همچنین بین روش دست روی دهان با تحصیلات و جنسیت والد ارتباط معنا دار وجود داشت.

نتیجه‌گیری: طبق نتایج بدست آمده روش تقویت مثبت بیش‌ترین پذیرش و روش بی حرکت‌سازی غیرفعال کمترین پذیرش را از نظر والدین داشت.

واژگان کلیدی: دندانپزشکی کودکان، پذیرش والدین، هدایت رفتاری